
מקורות

1. ארכיונים

אוצר תמונות הפלמ"ח.
ארכיון המכבי.
ארכיון השומר הצעיר, יד יערי.
ארכיון טירת צבי.
ארכיון יד טבנקין.
ארכיון לבון.
ארכיון מכון ז'בוטינסקי.
ארכיון ציוני מרכזי.
הארכיון לחינוך יהודי בישראל ובגולה.

2. פרסומי תנועות נוער

במבחן, עלון המחנות העולים, שנת 1942.
במחנה על ראש מצדה, חוברת בהוצאת הנוער העובד, 1950.
במעלה, עלון הנוער העובד, שנים 1926-1942.
זרעים, עלון בני עקיבא, שנת 1936.
כי עלינו למצדה, חוברת בהוצאת השומר הצעיר, 1942.
Blau-Weiss Blätter, עלון בלאו-וייס, באתר אינטרנט אוניברסיטת
גטה בפרנקפורט.

3. ספרים ומאמרים

- אבו שגית, "יחס היהדות להתבוננות בטבע", **טללי אורות**, גיליון י', 2002.
- אבן נעם, **אזרחים חללים**, יחס השלטון והחברה לאזרחים חללי פעולות איבה וטרור, עבודה לתואר דוקטור, אוניברסיטת בר אילן, 2007.
- אבן נעם, **המסע אל ההגשמה החדשה בתנועות הנוער**, הוצאת מת"ן, 2014.
- אדלר מכס, **אנשי המחרת**, ורשה, 1931.
- אלון חמדה, **היה נכון**, הוצאת עם הספר, 1976.
- אלון עזריה, **שבילים במדבר**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1969.
- אליאש יחיאל, **מעשה הבא בחזון**, הוצאת אליצור, 1983.
- אפשטיין יורם, "מסע אילת מטולה – המחקר שהביא את הקץ על משמעת המים", **הרפואה הצבאית** (כתב עת), כרך 8, חוברת 1, דצמבר 2011. עמודים 65-69.
- אפשטיין יצחק, "השיטה הטבעית מהי", בתוך: אפשטיין יצחק, **מחקרים**, הוצאת קהלת, 1947. עמודים 3-18.
- באדן פאול רוברט, **תרגום הלל ברזל, צופיות לבני הנעורים**, הוצאת ההסתדרות הציונית, 1963.
- בילו יורם, "עליה לרגל כתופעה עולמית", **מסע אחר**, גיליון 20, 1991. עמודים 20-34.
- בן דוד בנימין (עורך), **חי יששכרוב יששכר**, הוצאת המשפחה, 2009.
- בן יהודה ברוך, **סיפורה של הגמנסיה הרצלית**, הוצאת הגימנסיה, 1970.
- בן יוסף טימי, **ידיעת הארץ כתחום חינוכי בתרבות הציונית**, עבודה לתואר דוקטור, אוניברסיטת תל אביב, 2003.
- בן ירוחם חיים, **ספר בית"ר – קורות ומקורות**, הוועד להוצאת ספר בית"ר, 1969.

- בן שחר פנחס, **בתי יפו תל אביב מספרים**, ההוצאה לאור משרד הביטחון, 1990.
- בן תור אמנון, **בחזרה למצדה**, יד יצחק בן צבי, 2009.
- בנבנישתי דוד, **משאלוניקי לירושלים** ספר שני. הוצאת ועד ערת הספרדים, 1984.
- ברכיהו מרדכי, **צבי נשרי – תולדות חייו**, הוצאת ארגון מורי התעמלות, 1954.
- גוטלהף יהודה, **כהן אברהם (עורכים)**, **ספר השומרים**, הוצאת הסתדרות השומר הצעיר, ורשה, 1934.
- גוטמן שמריה, **"על טיולי תנועת הנוער למצדה"**, בתוך: **מצדה כערך חינוכי**, יום עיון בהנחיית זאב זיון, הוצאת יד טבנקין, 1986. עמודים 27-31.
- גורביץ זלי, **ארץ גרעון**, **"על המקום – אנתרופולוגיה ישראלית"**, **אלפיים**, קובץ 4, 1991. עמודים 9-44.
- גלעדי דוד, **כאבנים בחומה**, הוצאת משרד הביטחון, 1991.
- גרטל גיל, **דרך הטבע – הפדגוגיה הטבעית והטיול החינוכי**, ספרית הפועלים, 2010.
- גרינבוים יוסק'ה, **ישראלי עורר**, **"רימונים בעין גדי"**, **ארץ וטבע**, גיליון 98, אוגוסט 2005.
- הורוביץ דוד, **האתמול שלי**, הוצאת שוקן, 1970.
- הינה הינריך, **תרגום ד. שמעונוביץ**, **הנסיעה בהרי הרץ**, הוצאת שטיבל, ורשה, 1920.
- הרמתי מוניה, **במעלה נעורים**, הוצאת עם עובד, 1974.
- הררי יובל נח, **קיצור תולדות האנושות**, הוצאת דביר, 2011.
- ויינר חנה, **נוער תוסס בעדה שאננה**, הוצאת יד טבנקין, 1996.
- וילנאי זאב, **ואהבת לארצך כמוך**, הוצאת כרטא, 1975.
- וילנאי זאב, **מדריך ארץ ישראל**, הוצאת תור, 1945.
- זכאי אביהו, **"מסדה – ספר דור ויצירה אישית מושלמת אחת"**, בתוך: **אביהו זכאי ואחרים (עורכים)**, **שדמות ורוח**, הוצאת כרמל, 2015. עמודים 130-155.

חסקין גילי, **מיתוס מצדה – צמיחתו וקמילתו**, פורסם באתר האינטרנט gilihasin.com.

חריף חגי, **ציונות של שרירים**, יד יצחק בן צבי, 2011.
טהון רפי, **הלכנו לחרמון והגענו לדמשק**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1979.

טהון רפי, **הקפנו את ים המלח ברגל**, הקיבוץ המאוחד, 1978.
ילין אביעזר, "הנגבה", בתוך: **המכבי – ירחון לענייני החינוך הגופני**, כרך ה' תר"צ, גיליונות ו'–ז'.
ילין דוד, "נסים בכר", **הדואר**, שנה ז', גיליון 7, תרפ"ח, עמוד 103; גיליון 8, עמוד 119.

יקותיאלי יוסף, **מגולה לגאולה**. באתר האינטרנט של פרויקט בן יהודה.

ישראלי עודד, "מרדכי פולציק – חניך השומר הצעיר נהרג באסון התפוצצות ליד ים-המלח", פורסם באתר האינטרנט מצבות מדברות israelitombstones.blogspot.co.il.

כהן דוד, **ביתו בין נערים**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1976.
כהנא ראובן, **נעורים והקוד הבלתי פורמלי**, הוצאת ביאליק, 2007.

כפכפי יצחק, **שנות המחנות העולים – עשור ראשון**, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1975.

לב יצחק (עורך), **ספר בני עקיבא**, הוצאת בני עקיבא, 1958.
לובוצקי ב. (עורך), **דרך חייו של ציוני לוחם**, הוצאת אחיאסף.
לוי דרור, **רוזנצויג ישראל (עורכים)**, **ספר השומר הצעיר**, ספרית הפועלים, 1956.

לנדוי בצלאל, "טבע ואמונה בחסידות", **מחניים**, גיליון ס"ה, 1962.
מיוחס יוסף, **צופיות שיטת חינוך לנוער**, הוצאת שעלים, תשי"ז.
מינץ מתתיהו, **חבלי נעורים התנועה השומרית 1911–1921**, הוצאת הספריה הציונית, 1995.

מישורי אלכסנדר, "לקורותיו של דגל מדינת ישראל", **קתדרה**, גיליון 62, 1991. עמודים 155–171.

מרגלית אלקנה, תנועת הנוער גורדוניה – רעיון ואורח חיים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1986.

מרגלית יעקב, גורדוניה בפולין, הוצאת ארכיון גורדוניה בחולדה, 1980.

נאור מרדכי, ספר האורחים של חצר תל חי 1924–1928. פורסם באתר האינטרנט naormor.co.il.

נבון אבי, "הדרכים במדבר הכירוך – האמנם? ראשיתם של טיולי היישוב העברי במדבר יהודה", מלח הארץ, גיליון 5, 2011. עמודים 73–92.

נשרי צבי, "החנוך הגופני בגמנסיה", בתוך: ברוך בן יהודה (עורך), סיפורה של הגמנסיה הרצליה, הוצאת הגימנסיה, 1970.

נשרי צבי, "מתוך יומן ראש קבוצה", הצופה, שנה ב', אדר א' תרצ"ח, פברואר 1938. עמודים 4–5.

נשרי צבי, "תקופת בראשית של הצופיות העברית בארץ ישראל", הצופה, שנה ב', אדר א' תרצ"ח, פברואר מרץ 1938. עמודים 4–5.

סטרנר צבי, "ראשיתה של הסתדרות השומר", בתוך: ספר השומר הצעיר, הוצאת ספרית הפועלים, 1956. עמוד 28.

פרס יהושע, "עין גדי ומצדה", בתוך: פיכמן יעקב (עורך), ספר הארץ, אנתולוגיה של ארץ ישראל, הוצאת דביר, 1927.

קאופמן חיים, הסתדרות מכבי כביטוי של אגודת מתעמלים יהודית, 2011. פורסם באתר האינטרנט של המכללה האקדמית בווינגייט.

קאליש ראובן, שטיין אריה, בלאו־וייס אוסטריה, תנועת הנוער הציונית הראשונה באירופה, חוברת ללא הוצאה ותאריך.

קלורי משה, בין זרע לקציר – מבחר כתבים, הוצאת עם עובד, 1949.

קניסטון קנת', "הנעורים כשלב בחיים", בתוך: תמר רפפורט (עורכת), בין שני עולמות – המעמד החברתי של נעורים, האוניברסיטה העברית, 1986. עמודים 73–84.

רם חנה, היישוב היהודי ביפו בעת החדשה, הוצאת כרמל, 1996.

שוהם ידידיה, יומן נעורים, הוצאת גבעת חביבה, 1987.
שומרוני אליהו, אליק – אפיקי חיים, הוצאת איחוד הקבוצות והקיבוצים, 1957.

שורר יעקב, "פנחס כהן מייסד אגודת המשוטטים", בתוך: גבריאלי ברקאי ואלי שילר (עורכים), נופי ארץ ישראל, ספר עזריה אלון, הוצאת אריאל, 2000. עמודים 171-177.

שטיין-אשכנזי אסתר, בית"ר בארץ ישראל 1925-1947, הוצאת מכון ז'בוטינסקי, 1998.

שצקר חיים, נוער יהודי בגרמניה, מרכז זלמן שזר, 1998.

Adriaansen Robbert-Jan, *The Rhythm of Eternity: The German Youth Movement and the Experience of the Past*. Berghahn Books, 2015.

Baden Powell Robert, *Scouting For Boys*, no date.

Be Prepared, an Interview with Baden-Powell by the "Listener" Magazine in 1937. In Pinetreeweb web site.

Ben-Yehuda Nachman, *The Masada Myth*, Univ. Wisconsin Press, 1995.

Catherall Arthur, *The Young Baden-Powell*, Clarke Irwin 1961. pp. 11-16.

Heine Heinrich, *Die Harzreise*, English version. In Project Gutenberg web site.

Laqueur Walter, *Young Germany: A History of the German Youth Movement*, New Brunswick, 1984.

Mageras Anna, *Nesting the Nation — Youthful Conceptions of Nature, Culture, and Modernity in Wilhelmine Germany*. Thesis submitted to the faculty of Wesleyan University, 2010.

Reichenbach Maria, Cohen Robert (ed.), *Hans Reichenbach — Selected Writings 1909–1953: Volume One*, D.R Publishing, 1978.

Sica Mario (ed.), *Playing the Game*, A Baden-Powell Compendium, Macmillan, 2007.

Thacrer Christopher, *The Wildness Pleases*, Croom Helm, London, 1983.

Williams John Alexander, *Turning to Nature in Germany*, Stanford University Press, 2007.